

Економічна теорія вивчає:

- закони розвитку економічних систем, діяльність економічних суб'єктів, спрямовану на ефективне господарювання в умовах обмежених ресурсів з метою задоволення безмежних потреб;
- систему економічних законів, категорій та понять, які формуються і використовуються унаслідок спеціальної діяльності людей;
- економічні відносини, що формуються між людьми у процесі суспільного виробництва, розподілу, обміну, споживання матеріальних і духовних благ.

Дисципліна спрямована на здобуття таких основних:

Компетентностей	Результатів навчання
<ul style="list-style-type: none">- знання основних концепцій, закономірностей та механізмів функціонування ринкової економіки;- здатність описувати економічні та соціальні процеси та явища на мікро-, мезо- та макrorівні на основі теоретичних і прикладних моделей;- здатність використовувати аналітичний інструментарій для у сфері економічної теорії для обґрунтування економічних рішень.	<ul style="list-style-type: none">- засвоєння способів та методів ефективного господарювання та державного регулювання господарського життя суспільства за умов глобалізаційних викликів;- набуття практичних навичок аналізу економічних процесів та явищ, уміння застосовувати набуті теоретичні знання до вирішення конкретних господарських проблем на мікро- та макrorівні;- усвідомлення стратегічних пріоритетів розвитку національної економіки із урахуванням світового досвіду.

Пререквізити: вивчення дисципліни базується на знаннях рівня повної загальної середньої освіти.

Обсяг: 6 кредитів

Мова викладання: українська

Форма викладання: очна, заочка, дистанційна

Форма поточного контролю: виконання індивідуального завдання (презентація) – 25 балів; усні відповіді на практичних – 0-5 балів, доповнення на практичних заняттях – 0-5 балів; опрацювання опорного конспекту – 0-10 балів, контрольна робота – 0-20 балів.

Форми підсумкового контролю: письмовий екзамен – 100 балів (в т.ч. три теоретичні питання – по 25 балів, тест – 5 балів, вправа – 20 балів)

Політика академічної доброчесності:

<https://knute.edu.ua/file/MTEyNDI=/f78c64a74cbbe5b4238729782d707efa.pdf>

Основні джерела:

1. Базилевич В. Д. Мікроекономіка: підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, А. І. Ігнатюк, С. В. Слухай. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - К.: Знання, 2008. - 679 с.
2. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політична економія: навч. посіб., 9-е вид. / В. Д. Базилевич. – К.: Знання, 2014. – 710 с.
3. Економічна теорія: підручник / Київ. нац. торг.-еко. ун-т ; [В. Д. Лагутін та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. Д. Лагутіна. - Київ : Київ. нац. торг.-еко. ун-т, 2017. - 607 с.
4. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Мікроекономіка [Текст] : навч. посіб. / [Н. П. Мацелюх та ін.]; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. - 429 с.
5. Лагутін В.Д. Макроекономіка: навч. посіб./В.Д.Лагутін, Л.І.Пронкіна.-К.:Київ. нац. торг.- еко. ун-т, 2012.-268с.

Викладач:

Вертелева Оксана Василівна,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики та конкурентної політики

e-mail: o.vertelva@knute.edu.ua

Тел.: (044) 257-35-00

Адреса: Київ, вул. Кіото, 19, ауд. А-432

Навчальний календар:

Тема:	Навчальний тиждень:																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I. Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства																	
Тема 1. Вступ до дисципліни. Предмет і метод економічної теорії.	X																
Тема 2. Економічна система суспільства. Відносини власності.		X															
Тема 3. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція.			X														
Тема 4. Капітал як економічна категорія і фактор виробництва				X													
II. Теоретичні основи ринкової економіки																	
Тема 5. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура.					X												
Тема 6. Ринковий механізм: сутність та елементи.						X											
Тема 7. Теорія поведінки споживача.							X										
Тема 8. Підприємство в ринковій економіці									X								
Тема 9. Ринково-конкурентне середовище функціонування підприємства										X							
III. Суспільне відтворення та економічне зростання																	
Тема 10. Сутність процесу суспільного відтворення. Відтворення національного продукту і національного багатства											X						
Тема 11. Сукупний попит та сукупна пропозиція.												X					
Тема 12. Макроекономічна нестабільність: інфляція та безробіття													X				
Тема 13. Державне регулювання в умовах ринкової економіки														X			
IV. Закономірності розвитку світового господарства																	
Тема 14. Закономірності розвитку світового господарства																X	

Загальні засади теорії економічного розвитку суспільства

Тема 1. Вступ до дисципліни. Предмет і метод економічної теорії.

Зародження та основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Загальна характеристика провідних шкіл та течій економічної думки. Сучасні напрямки економічної

теорії. Предмет дослідження економічної теорії та еволюція його визначення. Функції економічної теорії.

Економічні категорії та закони. Пізнання та використання економічних законів. Методологія теоретико-економічних досліджень. Методи пізнання економічних процесів і явищ, та їх класифікація. Економічне мислення: поняття, місце в економічній структурі суспільства.

Тема 2. Економічна система суспільства. Відносини власності

Економічна система, її сутність та основні структурні елементи. Класифікація економічних систем. Сучасні моделі ринкової економічної системи.

Місце власності в економічній системі. Основи аналізу відносин власності. Методи та механізми зміни форм власності.

Економічні потреби суспільства, їх суть, структура та класифікація. Піраміда Маслоу. Сутність, види економічних інтересів та їх суб'єкти.

Тема 3. Форми організації суспільного виробництва та їх еволюція

Виробництво як суспільний процес, його сутність та структура. Матеріальне та нематеріальне виробництво. Основні фактори суспільного виробництва та їх взаємозв'язок.

Благо як системоутворююча категорія господарювання. Альтернативні теорії вартості. Теорії вартості та цінності, їх еволюція. Гроші як основоположна категорія розвинутих товарних відносин. Грошова система, її структурні елементи.

Тема 4. Капітал як економічна категорія і фактор виробництва

Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Промисловий капітал його кругообіг та оборот. Основний і оборотний капітал. Витрати виробництва: сутність, структура, види та фактори, що визначають їх динаміку. Природа та генезис торговельного капіталу. Витрати обігу та торговельний прибуток. Природа та джерела позичкового капіталу.

II. Теоретичні основи ринкової економіки

Тема 5. Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура

Теоретичні засади становлення ринкових відносин. Об'єктивні передумови виникнення ринкових відносин. Поняття ринок. Риси та структура. Види ринків. Критерії класифікації ринків та їх структура. Основні суб'єкти ринкової економіки.

Функції ринку у суспільно-відтворювальному процесі. Інфраструктура ринку, її роль та функції. Основні елементи ринкової інфраструктури та її організаційно-функціональна побудова.

Тема 6. Ринковий механізм: сутність та елементи

Конкуренція: сутність та її типи. Сутність попиту. Функція та крива попиту. Закон попиту. Пропозиція та закон пропозиції. Функція та крива пропозиції. Цінові та нецінові чинники зміни обсягу пропозиції / пропозиції в цілому. Поняття ринкової рівноваги. Особливості встановлення ринкової рівноваги на ринку мережових благ. Поняття стабільної та нестабільної ринкової рівноваги.

Тема 7. Теорія поведінки споживача

Основний зміст теорії поведінки споживача. Вимоги та умови визначення споживчого вибору. Криві байдужості та їх властивості. Карта кривих байдужості. Бюджетне обмеження та бюджетна лінія. Умови рівноваги споживача.

Тема 8. Підприємство в ринковій економіці

Сутність, умови та функції підприємницької діяльності. Теорії та моделі підприємництва. Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності. Мотивація поведінки

підприємства в умовах ринкового господарювання. Економічна та бухгалтерська оцінка діяльності підприємств.

Тема 9. Ринково-конкурентне середовище функціонування підприємства

Стратегія фірми в умовах досконалої конкуренції. Причини виникнення та ознаки монопольної влади. Принципи ціноутворення в умовах монопольної влади. Вплив цінової еластичності попиту на поведінку монополії. Загальні ознаки олігополії, причини виникнення та особливості поведінки на ринку. Ринок монополістичної конкуренції, характерні ознаки та особливості стратегії фірми.

III. Суспільне відтворення та економічне зростання

Тема 10. Сутність процесу суспільного відтворення. Відтворення національного продукту і національного багатства

Зміст процесу суспільного відтворення. Суспільне відтворення, його види та динаміка. Система національних рахунків: сутність та методологічні принципи побудови. Основні категорії системи національних рахунків: додана вартість, інституційні одиниці, сектори, операції, рахунки. Зміст макроекономічних показників у системі національних рахунків. Основні макроекономічні показники: національний обсяг виробництва, загальний рівень цін, зайнятість. Валовий національний продукт (ВНП) та валовий внутрішній продукт (ВВП). Способи виміру валового національного продукту. Економічне зростання, його типи та рушійні сили.

Тема 11. Сукупний попит та сукупна пропозиція

Сутність та структура сукупного попиту. Крива AD. Цінові та нецінові чинники, що визначають сукупний попит. Сукупна пропозиція у короткостроковому та довгостроковому періодах. Крива AS. Чинники впливу на сукупну пропозицію. Макроекономічна рівновага.

Тема 12. Макроекономічна нестабільність: інфляція та безробіття

Природа та специфіка циклічності економічного розвитку. Цикли і кризи. Причини та механізм циклічних коливань економіки. Економічна сутність, соціально-економічні наслідки та види інфляції. Антиінфляційна політика держави та її роль у стабілізації економіки. Зайнятість та безробіття: сутність, види, значення та наслідки. Економічні та соціальні наслідки безробіття. Закон та крива Оукена. Засоби державного регулювання зайнятості.

Тема 13. Державне регулювання в умовах ринкової економіки

Необхідність та сутність державного регулювання в ринковій економіці. Концепції державного регулювання ринкової економіки та їх еволюція. Економічні функції і роль держави в різних економічних системах. Форми та методи державного регулювання ринкової економіки.

Фіскальна політика держави. Бюджетна система: поняття, економічна природа і функції. Кредитно-грошова політика держави та інструменти грошово-кредитного регулювання економіки. Регулювання зайнятості та доходів. Соціальні гарантії та соціальний захист населення. Державний борг та його структура. НБУ та монетарна політика в Україні. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

IV. Закономірності розвитку світового господарства

Тема 14. Закономірності розвитку світового господарства

Об'єктивні передумови становлення та сутність сучасного світового господарства. Світовий ринок і міжнародна торгівля. Міжнародний поділ праці. Форми міжнародного поділу праці. Інтернаціоналізація економіки. Міжнародні валютні відносини. Валютні ринки, валютні курси та механізм їх регулювання. Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.